

УДК 338.48:640.4

Т-33

Рекомендовано до друку Науково-методичною радою Вищого навчального приватного закладу «Дніпровський гуманітарний університет» (протокол від 18.06.2026 протокол № 10).

Т-33 Теорія та практика повоєнного відновлення індустрії гостинності в Україні: матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (Дніпро, 29 травня 2026 р.). Дніпро : ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2026. 87 с.

Збірник містить матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Теорія та практика повоєнного відновлення індустрії гостинності в Україні» (29.05.2026), у роботі якої взяли участь представники закладів вищої освіти та наукових установ, недержавних установ України та зарубіжних країн

Матеріали науково-практичної конференції надруковані в авторській редакції.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

докт. юрид. наук, проф. **Олег КИРИЧЕНКО** (голова); док. ек. наук, проф. **Ігор САЗОНЕЦЬ** (заст. голови); **Андрій МІРОШНИК** (секретар); канд. юр. наук **Сергій ДУБОВ**; док. ек. наук, проф. **Володимир ДЖИНДЖОЯН**; док. ек. наук, проф. **Ольга САЗОНЕЦЬ**; канд. юр. наук, доц. **Тетяна ЛЕЖНЄВА**.

© ВНПЗ ДГУ, 2026

© Автори, 2026

ЗМІСТ

РОЗВИТОК НОВИХ ВИДІВ ТУРИЗМУ У ПОВОЄННИЙ ЧАС В УКРАЇНІ

Євтушенко О.В.

ГASTРОДИПЛОМАТІЯ КРИЗЬ ПРИЗМУ СЕНСОРНОГО МАРКЕТИНГУ: НОВІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ.....	7
--	---

Сазонець І.Л.

ДОСВІД ТРАНСФОРМАЦІЇ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННИХ ДІЙ.....	9
---	---

Татарінов О.Ф., Гончар С.О.

ПОВОЄННЕ ВІДНОВЛЕННЯ М. МАРІУПОЛЬ ЯК ОЗДОРОВЧО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ПАМ'ЯТКИ.....	11
---	----

Ханіна О.І.

ВПЛИВ ВІЙСЬКОВИХ КОНФЛІКТІВ НА ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.....	14
--	----

РЕАЛІЗАЦІЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЗАСОБАМИ ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІ

Гессен А.Є., Коннік А.Є.

ІНКЛЮЗИВНІСТЬ ТА БЕЗБАР'ЄРНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ГОТЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	16
--	----

Гессен А.Є., Свистухіна А.М.

ІНСТИТУЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ПАРТНЕРСТВА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИХ ПІДПРИЄМСТВ ІЗ ТЕРИТОРІАЛЬНИМИ ГРОМАДАМИ.....	17
---	----

Джинджоян В.В.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СТАЛОГО ТУРИЗМУ В КОНТЕКСТІ КЛІМАТИЧНОЇ НЕЙТРАЛЬНОСТІ ЄС.....	19
---	----

Лучанська Ю.Г., Онищенко Д.О.

РЕСТОРАННЕ ГОСПОДАРСТВО ЯК СКЛАДОВА РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ.....	22
--	----

Сазонець І.Л., Жужгін М.А.

ПОВОЄННЕ ВІДНОВЛЕННЯ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	25
--	----

Федотова Т.А.

УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В СФЕРІ ГОСТИННОСТІ.....	27
---	----

Виходячи з дослідження, необхідно відмітити, що інституційні механізми партнерства готельно-ресторанних підприємств із територіальними громадами є важливим чинником забезпечення сталого соціально-економічного розвитку. Реалізація принципів корпоративної соціальної відповідальності створює передумови для ефективної взаємодії бізнесу та суспільства, підвищення якості життя населення та розвитку індустрії гостинності.

Список використаних джерел та літератури:

1. Герасименко В.Г. Організація готельного господарства. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 304 с.
2. Берданова О.В. Сталий розвиток територіальних громад : монографія. Київ : НАДУ, 2021. 388 с.
3. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності. Чернівці : Книги-XXI, 2022. 344 с.
4. Ілляшенко С.М. Інноваційний розвиток підприємств у сфері послуг. Суми : Університетська книга, 2020. 280 с.

Джинджоян Володимир Вергарович
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри туристичного та
готельно-ресторанного бізнесу
Дніпровського гуманітарного університету
ORCID: 0000-0003-0296-4092

**ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СТАЛОГО
ТУРИЗМУ В КОНТЕКСТІ КЛІМАТИЧНОЇ НЕЙТРАЛЬНОСТІ ЄС**

Розвиток екологічного та сталого туризму набуває особливого значення в умовах реалізації Європейського зеленого курсу. Європейський Союз законодавчо закріпив мету досягнення кліматичної нейтральності до 2050 року, що передбачає поступову трансформацію всіх секторів економіки, зокрема й туристичної галузі [1]. Сталий туризм у цьому контексті розглядається як такий, що враховує сучасні й майбутні економічні, соціальні та екологічні наслідки, а також потреби туристів, індустрії, довкілля та місцевих громад [2]. талий туризм стає стратегічним напрямом розвитку ЄС. Туризм більше не може розвиватися лише за рахунок збільшення кількості подорожей і масового споживання. У сучасних умовах його розвиток має базуватися на зменшенні викидів CO₂, раціональному використанні природних ресурсів, захисті довкілля та підтримці місцевих громад [2].

Кліматична нейтральність ЄС формує нові вимоги до туристичної галузі. Європейський Союз визначив мету скоротити чисті викиди парникових газів щонайменше на 55% до 2030 року порівняно з рівнем 1990 року та досягти

кліматичної нейтральності до 2050 року [3]. Це означає, що туристичні підприємства мають поступово переходити на енергоефективні технології, відновлювані джерела енергії та низьковуглецеві моделі обслуговування.

Значна частина екологічного впливу туризму пов'язана з переміщенням туристів. Транспорт є одним із ключових викликів для сталого туризму. За даними Європейського агентства з довкілля, у 2023 році автомобільний транспорт становив 73% усіх транспортних викидів парникових газів у ЄС [4]. Тому важливими перспективами є розвиток залізничного сполучення, громадського транспорту, велосипедної інфраструктури, електромобільності та концепції «повільного туризму».

Екологізація готельно-ресторанного сектору є необхідною умовою сталого розвитку. Перспективними напрямками є використання сонячної енергії, систем повторного використання води, сортування відходів, відмова від одноразового пластику, застосування локальних продуктів харчування та енергоефективне будівництво. Європейська Комісія зазначає, що «озеленення» туристичної екосистеми сприяє не лише скороченню CO₂, а й зменшенню витрат та підвищенню конкурентоспроможності бізнесу [5].

Зміна клімату безпосередньо впливає на туристичні регіони Європи. Туризм значною мірою залежить від природних ресурсів, клімату, снігового покриву, чистої води, лісів і культурної спадщини. Зміна клімату вже спричиняє зменшення снігового покриву, триваліші хвилі спеки, підвищення ризику лісових пожеж і зміну режиму опадів, що особливо впливає на гірські, прибережні та природоохоронні території [6].

ЄС підтримує зелену та цифрову трансформацію туристичної сфери. У межах програми «Transition Pathway for Tourism» Європейська Комісія визначила напрями дій для зеленої та цифрової трансформації туристичної галузі, а також для підвищення її стійкості [7]. Це створює можливості для розвитку інноваційних туристичних продуктів, екосертифікації, цифрового управління туристичними потоками та сталого планування дестинацій.

Зростатиме попит на екологічні формати подорожей. Перспективними є сільський туризм, агротуризм, природний туризм, велотуризм, піші маршрути, гастрономічний туризм із використанням локальних продуктів, а також подорожі з мінімальним вуглецевим слідом. Відповідальні туристи дедалі частіше звертають увагу не лише на привабливість локації, а й на екологічність транспорту, проживання та споживання під час подорожі [5].

Боротьба з «greenwashing» стане важливим елементом сталого туризму. Туристичні компанії не зможуть бездоказово використовувати позначення «еко», «зелений» або «кліматично нейтральний». ЄС посилює правила щодо екологічних заяв, щоб споживачі отримували правдиву інформацію, а бізнес підтверджував свої екологічні переваги реальними діями [8].

Сталий туризм сприяє розвитку місцевих громад. Екологічний туризм може створювати робочі місця, підтримувати малий бізнес, зберігати культурну спадщину та зменшувати залежність територій від масового сезонного туризму. Особливо перспективним є розвиток локальних

маршрутів, ремесел, фермерських господарств і малих сімейних готелів [2]. Головною перспективою є перехід від масового туризму до відповідального управління DESTINACIAMI. Майбутнє туризму в ЄС залежить від здатності регіонів контролювати туристичні потоки, зменшувати навантаження на природу, розвивати інфраструктуру без шкоди для довкілля та формувати культуру відповідального споживання серед туристів. Саме такий підхід відповідає цілям Європейського зеленого курсу та кліматичної нейтральності ЄС [1; 3; 7].

Перспективи розвитку екологічного та сталого туризму в контексті кліматичної нейтральності ЄС пов'язані з переходом до низьковуглецевої мобільності, енергоефективної інфраструктури, збереження природних ресурсів, прозорої екологічної комунікації та активної участі місцевих громад. Сталый туризм стає не лише екологічною необхідністю, а й важливою умовою конкурентоспроможності європейських туристичних DESTINACIAMI у майбутньому.

Список використаних джерел та літератури:

1. European Commission. European Climate Law. URL : https://climate.ec.europa.eu/eu-action/european-climate-law_en
2. UN Tourism. Sustainable Development. URL : <https://www.untourism.int/sustainable-development>
3. European Commission. 2030 Climate Targets/European Green Deal. URL: https://fpi.ec.europa.eu/index_en?gad_source=1&gad_campaignid=23905654786&gbraid=0AAAABDuNH66VWc2ombYm26TFbPLR93aLg&gclid=Cj0KCQjw3qLSBhDaARIsAFTiVh48o5iwUUAedP4DQU0KYf97BuyAvEKu0ms6zROJcOgfhCx0FTAQuCMaAkPZEALw_wcB
4. European Environment Agency. Greenhouse gas emissions from transport in Europe. URL : <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/indicators/greenhouse-gas-emissions-from-transport>
5. European Commission. The green transition of tourism. URL : https://transport.ec.europa.eu/tourism/transition-eu-tourism/green-transition-tourism_en
6. Climate-ADAPT / European Environment Agency. Tourism: Adaptation in EU policy sectors. URL : <https://climate-adapt.eea.europa.eu/en/eu-adaptation-policy/sector-policies/tourism>
7. European Commission. Transition Pathway for Tourism. URL : https://transition-pathways.europa.eu/system/files/2024-09/Transition_Pathway_For_TourismFEB2022_correctedlink.pdf
8. European Commission. Green Claims. URL : https://environment.ec.europa.eu/topics/circular-economy-topics/green-claims_en